

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	42905
Nom	Polítiques i gestió sanitària
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	10.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2107 - M.U. en Cooperació al desenvolupament 11-V.2	Facultat de Geografia i Història	1	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2107 - M.U. en Cooperació al desenvolupament 11-V.2	4 - Salut en los països en desenvolupament	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MERELLES TORMO, ANTONIO	125 - Infermeria

RESUM

El mòdul compta amb dues matèries

«POLÍTIQUES I GESTIÓ SANITÀRIA» (6 ECTS)

- POLÍTIQUES I SISTEMES SANITARIS ELS MODELS DE SISTEMES SANITARIS. INTERVENCIIONS SANITÀRIES I ESTRATÈGIES DE MILLORA DELS SERVEIS
- PLANIFICACIÓ EN SALUT. ATENCIÓ PRIMÀRIA DE SALUT I INTEGRACIÓ AMB SERVEIS hospitalaris I COMUNITARIS.
- GESTIÓ DE SERVEIS DE SALUT.

«METODOLOGIA D'INVESTIGACIÓ I SORTIDA AI TERRENY» (4 ECTS)

METODOLOGIES D'INVESTIGACIÓ I SORTIDA AI TERRENY

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No són necessaris.

COMPETÈNCIES

2107 - M.U. en Cooperació al desenvolupament 11-V.2

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Estar preparats per a participar en organismes públics i privats de caràcter nacional i internacional i dur a terme amb èxit la gestió de polítiques públiques coherents amb un model de desenvolupament humà sostenible
- És capaç d'aplicar la metodologia del marc lògic en la planificació, seguiment i avaluació de projectes de Cooperació al Desenvolupament

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

R1.- Avalúa les polítiques, estratègies i serveis de salut pública mitjançant l'anàlisi de la informació econòmica, social i cultural.

R2.- És capaç de valorar críticament les dades per a avaluar, comprendre i dirigir-se als problemes de salut en els programes de prevenció i control.

R3.- Defineix estratègies de gestió multi-sectorials enfocades a la solució dels problemes detectats.

R4.- Dissenya polítiques de salut i respostes socials efectives que milloren i protegeixen la salut.

R5.- Coneix els serveis sanitaris i l'ordenació dels sistemes de salut.

R6.- Identifica els principals agents infecciosos i la simptomatologia de les malalties que produeixen.

R7.- Coneix la prevalència i les característiques de les malalties en els països en desenvolupament, i selecciona les estratègies per a combatre les malalties infeccioses més freqüents (SIDA, paludisme, dengue, etc.).

R8.- Selecciona els mètodes adequats de recerca científica en salut en diferents circumstàncies i nivells de salut. Elabora projectes de millora de la salut. Realitza lectures de bibliogràfiques crítiques.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Política i gestió sanitària (6 ECTS)

L'anàlisi de polítiques de salut és un enfocament multidisciplinari dirigit a explicar la interacció entre institucions, interessos i idees en el procés polític.

L'objectiu d'aquesta unitat és familiaritzar l'alumne amb la realització d'una anàlisi de polítiques salut i perquè pugui opinar críticament sobre articles publicats sobre reformes en el sector salut. Per a això es proveeix un marc conceptual comú per a l'anàlisi de les reformes de el sector salut, així com un marc general per identificar indicadors clau per monitoritzar i avaluar les reformes de el sector salut.

Tema 1. Introducció a la matèria, l'economia i l'economia de la salut. 1. Definició de l'economia. 2. Definició d'economia de la salut. 3. La contribució de l'Economia de la Salut a la Planificació en Salut.

Tema 2. Escassetesa i institucions econòmiques: El mercat, l'empresa i l'Estat.

Tema 3. D'on vénen els diners? El finançament i la despesa de el sector salut.

Tema 4. Costos.

Tema 5. Avaluació econòmica (anàlisi cost-eficàcia, etc.).

Tema 6. Evolució de la pensada administratiu.

Tema 7. Organització de les estructures administratives.

Tema 8. Lideratge i motivació.

Tema 9. Medicaments essencials.

Tema 10. Metges Sense Fronteres. Gestió Sanitària en els camps de refugiats. Gestió Sanitària per a la promoció de la salut sexual i reproductiva.

Tema 11. Acció contra la fam. Gestió de l'COVID-19 en els projectes propis.

2. Metodologia d'investigació i sortida a el terreny (4 ECTS)

El propòsit fonamental de la investigació en salut és la millora de la salut i l'estímul de l'creixement econòmic nacional. Aquest tipus d'investigació, ben establert en l'actualitat, dona suport als sistemes de salut en la prestació d'una atenció millor, més justa i més equitativa a les persones. I això ho aconsegueix mitjançant la identificació dels reptes i l'aportació de millors solucions, la vigilància de l'acompliment dels sistemes sanitaris i la generació de nous coneixements per obtenir millors tecnologies i mètodes per a la salut pública.

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) ha afirmat, una i altra vegada, 1) que totes les polítiques sanitàries nacionals i internacionals haurien de basar-se en proves científiques vàlides, i que tals proves requereixen investigació; i 2) que l'aplicació dels coneixements, la informació i la tecnologia que emanen de la investigació en salut té gran potencial en la promoció de la salut.

Els objectius que es pretenen cobrir en aquesta unitat són: a) conèixer els diferents enfocaments i mètodes d'investigació; b) saber els mèrits (i també les mancances) dels mètodes, tant quantitius com qualitius; c) proposar en quines situacions una o altra estratègia (o ambdues) pot ser útil per respondre la pregunta d'investigació que es té en ment; d) recordar els principis ètics que regeixen la investigació sanitària, i mantenir i defensar els valors morals i ètics de tals pràctiques.

Tema 12. Investigació en salut. L'ètica en la investigació en salut.

Tema 13. Projectes de desenvolupament: planificació, seguiment i avaluació. Aspectes bàsics de la sortida a el terreny.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en aula	27,00	100
Classes de teoria	27,00	100
Tutories reglades	3,00	100
Altres activitats	3,00	100
Elaboració de treballs en grup	16,00	0
Elaboració de treballs individuals	16,00	0
Estudi i treball autònom	34,00	0
Lectures de material complementari	16,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	16,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	16,00	0
Resolució de casos pràctics	16,00	0
TOTAL	210,00	

METODOLOGIA DOCENT

En funció de les competències, dels resultats d'aprenentatge i dels continguts s'utilitzaran diversos mètodes individuals i grupals: metodologia expositiva, treball cooperatiu, discussions en grup, comentari de text, activitats pràctiques i d'aplicació, etc.

S'utilitzarà una metodologia participativa i dinàmica amb la finalitat de promoure la implicació i la participació de l'alumnat en les classes, incloent explicacions del professorat per a clarificar els pressupostos teòrics.

S'usarà el debat quan escaigui i es desenvoluparan treballs pràctics, exposicions i projectes de diversa índole relacionats amb la professió docent i amb la temàtica del mòdul.

Les activitats formatives es concreten en:

Activitats presencials (25%)

Classes teòric-pràctiques

Classes magistrals participatives, amb suport de mitjans audiovisuals en les quals es treballaran els continguts del mòdul, es debatrà i es realitzaran activitats.

Treball de grup

Elaboració de treballs en petit grup (5 o 6 estudiants) sobre continguts del programa amb exposició final oral al gran grup o lliurament del treball realitzat.

Tutories

Període formatiu realitzat pel professorat i l'alumnat per a revisar i discutir materials i temes de les classes i consultar dubtes.

Avaluació

Proves escrites per a la valoració dels continguts teòric-pràctics, i presentació de treballs individuals i en grup

Activitats complementàries

Altres possibles activitats formatives relacionades amb el mòdul: conferències, tallers, vídeo-fòrum, visites, etc.

Activitats no presencials (75%)

Estudi i treball autònom

Elaboració de tasques *i treballs individuals.

Elaboració de tasques *i treballs de grup.

Estudi i treball autònom.

Lectures del material complementari.

Resolució de casos pràctics.

Estudi i preparació dels continguts (classes de teoria).

Estudi i preparació de proves orals i/o escrites.

L'Aula virtual s'utilitzarà com mitjà de comunicació entre el professorat i l'alumnat, així com per a l'intercanvi de documents i materials de suport a la docència d'ús privatiu per a l'assignatura.

AVALUACIÓ

A) AVALUACIÓ D'ACTIVITATS I PRÀCTIQUES EN AULA (10%)

S'avaluarà mitjançant la resolució d'exercicis o presentació de treballs realitzats a partir de les activitats pràctiques en l'aula. A l'inici del quadrimestre es lliurarà el document guia d'aquests treballs.

L'assistència a aquestes classes de caràcter pràctic serà obligatòria, i es procedirà al seu control mitjançant fulla de signatures.

Els exercicis o treballs es puntuarà de 0 a 10, i la puntuació final de cada taller consistirà en la mitjana ponderada d'aquests, en funció del pes específic que s'atribuïska a cadascun i que s'indicarà en el document guia abans esmentat.

B) AVALUACIÓ DELS CONTINGUTS TEÒRICS (30%)

Els continguts teòrics s'avaluaran mitjançant una prova escrita, utilitzant com instrument les denominades «proves objectives» o qüestionari amb preguntes tancades, que permeten explorar àmpliament la matèria, donat el nombre elevat de preguntes que poden formular-se i per la facilitat que té l'estudiant per a portar a terme la seua resposta.

La prova constarà d'entre 40 i 60 preguntes, amb 3 alternatives de resposta, de les quals només una serà la correcta.

Les preguntes podran referir-se tant als continguts de la part teòrica com als de la part pràctica impartits en l'aula.

C) AVALUACIÓ DEL TREBALL AUTÒNOM (60%)

El Treball Fi de Module es redactarà d'acord amb la següent estructura:

TÍTOL

RESUMEIXEN

INTRODUCCIÓ

MARC TEÒRIC I CONCEPTUAL

METODOLOGIA DE LA INVESTIGACIÓ

ANÀLISI I DISCUSSIÓ

Anàlisi de les evidències

Discussió

CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

Conclusions

Recomanacions per a futures investigacions

BIBLIOGRAFIA

El Treball Fi de Module haurà de ser defensat oralment en unes convocatòries anunciades anticipadament pels coordinadors del module.

La qualificació final del Treball Fi de Màster tindrà en compte el document escrit i la presentació oral del mateix.

L'avaluació del Treball Fi de Module correspondrà a dos professors del Module, podent obtenir una qualificació del 0 al 10.

D) AVALUACIÓ FORMATIVA SUMATIVA

El mòdul s'avaluarà d'acord als següents criteris:

- a) Activitats i pràctiques dirigides en aula: fins al 10%
- b) Examen test (continguts teòrics): fins al 30%
- c) Treball autònom: fins al 60% (informe 50%, presentació 10%)

Per a efectuar la mitjana ponderada caldrà obtenir, en cadascun dels apartats anteriors, un 5 sobre 10 com nota mínima per a l'aprovat.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Peter A. Berman, Ph.D.; Thomas J. Bossert, Ph.D.
A Decade of Health Sector Reform in Developing Countries: What Have We Learned?
Data for Decision Making Project International
- Walt G, Shiffman J, Schneider H, Murray S F, Brugha R.
Doing health policy analysis: methodological and conceptual reflections and challenges.
Health Policy and Planning. 2008;23:308-317.

- Mooney G H.

Economics, medicine and health care.
Harvester Wheatsheaf, Great Britain. ISBN 0-7450-0036-3 Pbk.

Drummond M F, Stoddart G L and Torrance G W.

Methods for the economic evaluation.
Oxford Medical Publications. ISBN 0-19-261601-3 Pbk.

- Gómez-Mejía L R, Balkin D B.

Administración.
Madrid: McGraw Hill. 2003.
La administración y su evolución. (Cap. 1.)
La gestión de la estructura y diseño de las organizaciones. (Cap. 10)
Liderazgo y motivación. (Cap. 12)

Robbins S P, Decenzo D A.

Fundamentos de Administración. 3ª ed.
México: Pearson Educación. 2002.

- OMS.

Informe sobre la salud en el mundo 2008.
La atención primaria de salud: más necesaria que nunca.
Ginebra (Suiza): OMS. 2008.
Disponible en: <http://www.who.int/whr/2008/es/>

WHO Regional Office for Africa.

Report on the Review of Primary Health Care in the African Region.
Brazzaville, Republic of Congo. 2008. ISBN: 92 9 023 126 2.

Disponible en: <http://www.afro.who.int/en/clusters-a-programmes/hss/health-policy-a-service-deliver-y/hps-publications.html>

- Sabater Rodriguez G, Pastor Vicente S.

La evaluación en planificación y programación sanitaria.
En: Mazarrasa et al.
Salud Pública y Enfermería comunitaria. (Vol. II, Cap. 24).
Madrid: McGraw-Hill Interamericana. 1996. ISBN 84-486-0157-2.

- Fathalla MF, Fathalla M M F.

Guía práctica de investigación en salud.
Publicación Científica y Técnica N° 620.
Washington DC: OPS/OMS, 2008, 234 pp.
Disponible en: <http://www.bvsde.paho.org/texcom/cd045364/PC620.pdf>

Complementàries

OPS/OMS.

Situación de Salud de las Américas.
Atlas de Indicadores Básicos de Salud, 2001.
Disponible en: <http://www.paho.org/Spanish/DD/AIS/indexatlas.htm>

OPS/OMS.

Perfil de salud de País (Haiti).
Disponible en: <http://www.paho.org/Spanish/SHA/prflhai.htm>

OPS/OMS.

La Estrategia de Cooperación con el País (ECP).
ECP en la Región de las Américas 2003--2008.
Disponible en: <http://www.paho.org/spanish/d/csu/CCS2005.htm>

OPS/OMS.

Estrategia de Coopertación con el País. México. Noviembre, 2005.
Disponible en: <http://www.paho.org/english/d/csu/CCSMEX05-11.pdf>

Infomed. Portal de Salud de Cuba.

Sistema de salud.
http://www.sld.cu/sistema_de_salud/ssalud.html

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1.1. METODOLOGIA DOCENT

- Les tutories individuals seran preferentment virtuals.
- En cas que la situació sanitària impose que la totalitat de la docència es desenvolupe online, es substituiran totes les sessions per pujada de materials a Aula virtual, videoconferència síncrona o transparències locutades. En el cas de les activitats pràctiques, es garantirà la interacció amb estudiantat mitjançant videoconferència o fòrum o chat en aula virtual. Donat el cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a través de l'aula virtual per l'equip docent de l'assignatura.

PER A ESTUDIANTAT VULNERABLE O AFECTAT

S'adaptarà la metodologia a les següents activitats no presencials

- Seguir classes per videoconferència síncrona. El professorat activarà la càmera per a que els/les estudiants/es que no pugen assistir a classe pugen seguir la sessió.
- Treballs individuals assignats
- Tutoria per videoconferència

1.2. AVALUACIÓ

Es mantenen els criteris de la guia docent quant a la ponderació de l'avaluació de cada tipus d'activitat. En cas d'estudiantat vulnerable o afectat, la proporció de qualificació de les activitats de grup avaluables es traslladarà a activitats individuals.

En cas que la situació sanitària impose que la prova final es desenvolupe online, es proposarà una avaluació per docent d'entre les següents:

- Prova escrita individual per tasca síncrona mitjançant qüestionari per aula virtual.
- Prova escrita individual per tasca síncrona mitjançant preguntes de desenvolupament per aula virtual.
- Prova escrita individual síncrona mitjançant cas pràctic per aula virtual.
- Prova escrita individual asíncrona amb preguntes de desenvolupament lliurada per aula virtual.
- Addició d'activitats d'avaluació continua.
- Prova oral per videoconferència BBC.
- Altres (especificar)

1.3. **BIBLIOGRAFIA**

Es manté la bibliografia existent en la guia. Si la situació sanitària imposa tancament de biblioteques, es facilitarà material de suport a través de l'aula virtual.